יום ד', ד' בכסלו תשס"ה (17 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"**דע מאַין באת...**": [המשך המאמר מאתמול]

היו שקיוו שמדובר בהתלקחות חד-פעמית, שאינה מעידה בהכרח על העתיד לקרות. שנה אחר-כך, באביב 1921, פרצה האיבה הערבית מחדש, וביתר שׂאת, ב- 4 מקומות: יפו, פתח-תקוה, חדרה ורחובות. הפעם היה מספר הקרבנות גדול בהרבה – 47. לאחר חצי שנה, ב- 2 בנובמבר 1921 [= ר"ח חשון] – תאריך מועד לפורענות – חלה שוב הסלמה קצרת-מועד, אך ב- 7 השנים הבאות, עד שלהי 1928, שקטה הארץ ודומה היה,לפחות ביישוב היהודי ובתנועה הציונית, כי הערבים "מתרגלים" לנוכחות היהודית-ציונית המתמדת, ואף המתרחבת בארץ.

מאורעות תרפ"ט-1929, על 133 ההרוגים היהודים, מאות הפצועים, היישובים החרבים, הנזקים החומריים וההפתעה שבפריצתם – הוכיחו עד כמה חסרת בסיס היתה ההנחה הנ"ל. יתר על כן, מאז ספטמבר 1928 התגברה האיבה הערבית ליהודים שהתבטאה בעיקר ב"סכסוך הכותל" בירושלים. המופתי של ירושלים, חג' אמין אל-חוסייני, ביצר את מעמדו כמנהיג הערבי הבולט בארץ, כשכלי-נשקו העיקריים הם איבה ושׂנאה ליהודים וזריעת תעמולה מוסלמית קיצונית בקרב האוכלוסייה הערבית [נשמע מוכר...?].

התפתחותו של היישוב היהודי בשנות ה- 20 כללה צעדים קדימה ואחורה כמעט בו-זמנית. למרות הקשיים, העיכובים ואף ההפרעות המכוונות מצד הערבים, זכה היישוב לשורה לא מבוטלת של הישׂגים. מספר היהודים בארץ גדל מ- 60,000 ל- 160,000; מספר היישובים החקלאיים עלה ב- 80% - מ- 55 ל- 100! שטחי הקרקע שבידי היהודים גדלו באופן ניכר, והוקם חבל חקלאי גדול, שכמעט כולו יהודי – עמק יזרעאל, ובו למעלה מ- 20 יישובים. גם לעיר העברית היתה עדנה. תל-אביב הפכה מפרבר של יפו, שבו כ- 2000 תושבים, לעיר של ממש, שבה 45,000 תושבים, כולם יהודים! בארץ ובעולם היהודי דובר בהתלהבות ובהתרגשות על "העיר העברית הראשונה". גם חיפה העברית התרחבה והלכה, והיה בכך משום רמז לעתיד, שהיהודים מחזקים את אחיזתם גם בסקטור העירוני. **ירושלים היתה**, לפי שעה, **העיר הגדולה ביותר בארץ**. רוב תושביה היו יהודים, אך הבריטים – משיקולים שלהם – עמדו על כך שהיא תנוהל על-ידי ראש עיר ערבי. **בשנות ה- 20 צמחו והתרחבו** מוסדות שלטון, דת, חינוך, תרבות ואמנות יהודיים. החלו לפעול מוסדותיו העצמיים של היישוב – אסיפת הנבחרים והוועד הלאומי. ההנהלה הציונית היוותה מוקד נוסף – ועיקרי – של שלטון יהודי, וסמוך מאד לסוף העשׂור נוסדה **הסוכנות היהודית**. קמה הרבנות הראשית, הורחבה מערכת החינוך ופתחו שעריהם שני מוסדות אקדמיים ראשונים – הטכניון בחיפה, והאוניברסיטה העברית בירושלים. תיאטראות, אופרה, להקות פולקלור, עתונים והוצאות-ספרים באינטנסיביות רבה, יכולים להעיד על ה"**יש**" שנוצר בארץ, אף שהאוכלוסיה היהודית כולה נמדדה רוב הזמן בלא יותר מ- 100 – 150 אלף נפש.

עם זאת, גודלו והתפתחותו של היישוב ב- 1929 לא הדביקו את הציפיות שליוו את המפעל הציוני בתחילת העשׂור. התברר כי יישׂום התכנית להקים את הבית הלאומי לפי

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ד', ד' בכסלו תשס"ה (17 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הבטחות בריטניה, אינו מתנהל לפי המצופה, והדרך אל רוב יהודי בארץ ואל המדינה היהודית המקווה, ארוכה ממה ששוער. [ספר המאה]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל